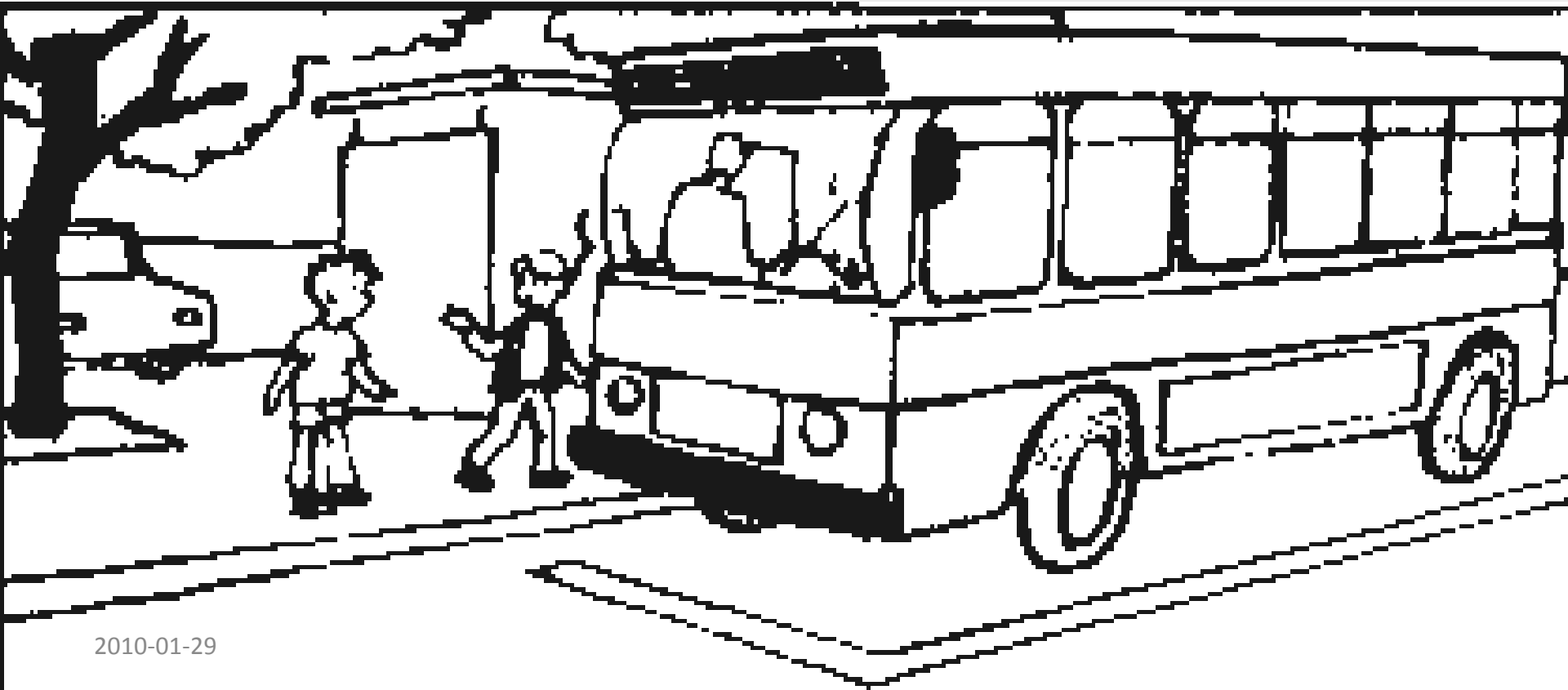

Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie

ROLA RODZICÓW W KSZTAŁTOWANIU BEZPIECZNYCH ZACHOWAŃ DZIECI W RUCHU DROGOWYM

BŁĘDNE POGLĄDY NA BEZPIECZEŃSTWO DZIECI W RUCHU DROGOWYM

Złudne jest poczucie bezpieczeństwa przed szkołą

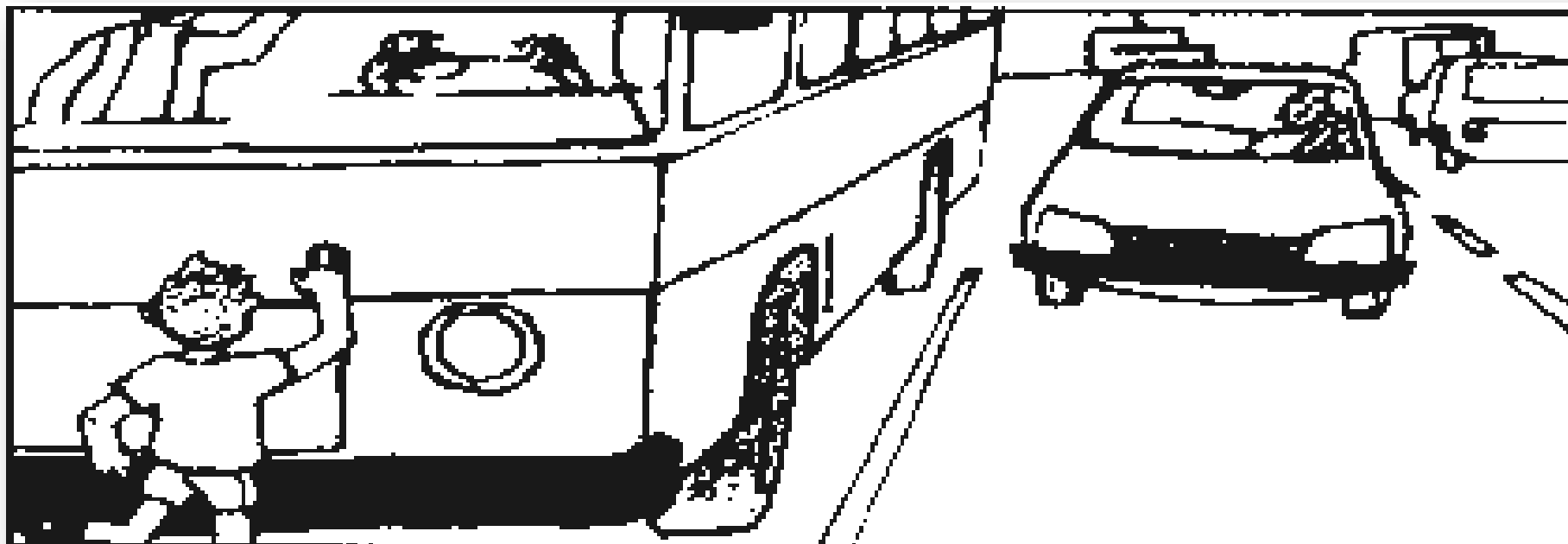
- nawet progi zwalniające i ograniczenie prędkości nie uwolnią dziecka od niebezpieczeństwa, jeśli nie jest na nie przygotowane.

Falszywe są wyobrażenia dzieci

- od najmłodszych lat samochód jest zabawką, a tata i mama są kierowcami, więc dlaczego mieliby krzywdzić dzieci
 - ulica to teren do zabawy,
- na przejściu dla pieszych nie może się stać nic złego.

CHARAKTERYSTYKA ROZWOJU DZIECKA W WIEKU PRZEDSZKOLNYM, MŁODSZYM WIEKU SZKOLNYM I DZIECI STARSZYCH ORAZ JEGO WPŁYW NA ZACHOWANIA NA DRODZE.

**dziecko nie potrafi myśleć o kilku rzeczach równocześnie
i równocześnie na nie reagować**

WIEK PRZEDSZKOLNY

ROZWÓJ RUCHOWY	WRAŻENIA, SPOSTRZEŻENIA, WYOBRAŻENIA	PAMIĘĆ, UWAGA	MYŚLENIE
• od 3 roku życia wyraźny rozwój sprawności ruchowej • od 5 roku życia rozwój precyzyjnej koordynacji mniejszych grup mięśniowych; w tym wieku dzieci potrafią już jechać np. na hulajnodze, rowerze, sankach, nartach, łyżwach.	• dziecko 3 letnie odróżnia barwy zasadnicze ale nie potrafi rozróżnić odcieni barw – dziecko 4-letnie popełnia ok. 70% błędów, 5-6 letnie ok. 50%, 6-7 letnie – 10% • dzieci potrafią grupować przedmioty wg barwy, kształtu albo obu tych cech • dziecko 3-4 letnie słabo rozróżnia cechy składowe przedmiotu, nie dostrzega na ogół jego cech ważnych i istotnych • ok. 3-4 roku życia zaczyna się rozwój orientacji przestrzennej • od 4 do 7 roku życia dziecko rozróżnia przedmioty z coraz większej odległości – bystrość wzroku wzrasta o ok. 40% • celowe i świadome spostrzeganie i obserwacja otoczenia zaczyna się od 5 roku życia • pod koniec okresu dziecko może wyobrażać sobie nie tylko przedmioty ale ich przekształcenia, transformacje	• dziecko zapamiętuje to, co je w danej chwili najbardziej zainteresowało • uwaga jest rozproszona, dziecko nie potrafi dłuższy czas skupić jej na jednym przedmiocie	• okres przechodzenia od myślenia obrazowo-ruchowego poprzez myślenie wyobrażeniowo-oglądowe do myślenia słownego, pojęciowego • pojęcia czasu, przestrzeni, prędkości są początkowo nieodróżniane i są takie przez dość długi okres czasu • w drugiej połowie okresu rozwija się umiejętność działań umysłowych, myślenie przyczynowo-skutkowe

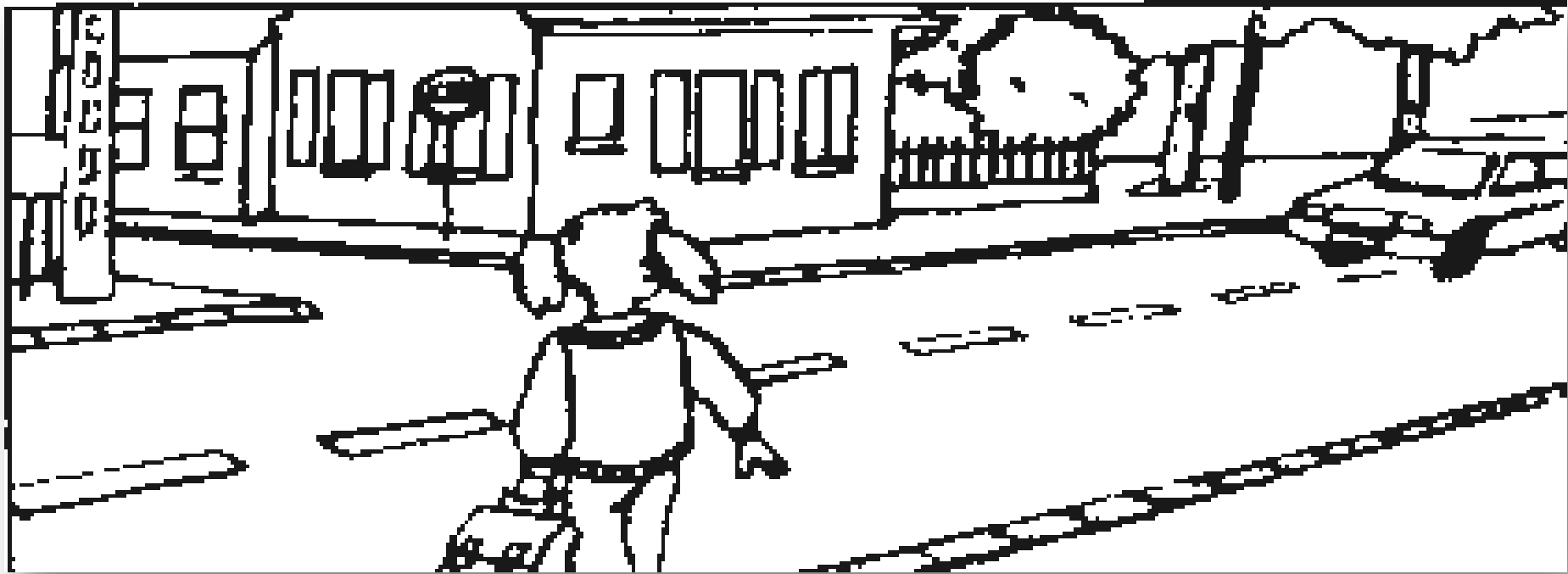
JUŻ U DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM:

- ❖ **następuje zrozumienie wzajemnych stosunków międzyludzkich (np. współpraca),**
- ❖ **rozwijają się pierwsze uczucia i pojęcia etyczne i na ich podstawie ocena moralna,**
- ❖ **kształtuje się umiejętność kierowania swoim postępowaniem,**
- ❖ **rozwija się umiejętność podporządkowania się poleceniom dorosłych, odpowiedzialność za swoje postępowanie (w określonym zakresie),**
- ❖ **kształtuje się umiejętność przystosowania do środowiska,**
- ❖ **pod koniec okresu kształtuje się zdolność samooceny dziecka z punktu widzenia postępowania zgodnie z odpowiednimi wymaganiami i normami.**

MŁODSZY WIEK SZKOLNY

ROZWÓJ RUCHOWY	WRAŻENIA, SPOSTRZEŻENIA, WYOBRAŻENIA	PAMIĘĆ, UWAGA	MYŚLENIE
•coroczny przyrost wzrostu od 7 do 12 roku życia wynosi średnio 4,5-5,5 cm między 9 a 11 rokiem życia •kostnieje ostatecznie kośćiec przegubu •mięśnie duże rozwijają się wcześniej niż drobne (stąd ruchy silniejsze i zamaszyste niż precyzyjne) •bardzo duża ogólna ruchliwość	•dziecko umie podporządkować swoje spostrzeganie określonemu celowi, oderwać się od zajęć i wrażeń ubocznych, potrafi kierować swoim spostrzeganiem •w spostrzeganiu brak jednolitości analizy i syntezy (dziecko spostrzega poszczególne cechy lub część obserwowanego przedmiotu lub zjawiska w sposób izolowany, bez związku i stosunku do całości. Czasem dziecko ujmuje dany przedmiot lub zjawisko całościowo, bez wyodrębnienia części) •spostrzeżenia nabierają uogólnionego charakteru (możliwość praktycznego wyodrębnienia poszczególnych cech przedmiotu), dzieci rozróżniają i uogólniają cechy przedmiotów, spostrzegają obrazy, kontury, schematy i rysunki przedmiotów.	•uwaga dzieci staje się coraz bardziej zdolna do koncentracji, trwałości i przerzutności. Zwiększa się jej pojemność. Uwaga dzieci młodszych skierowana jest na przedmioty i zjawiska zewnętrznego otoczenia; u dzieci starszych uwaga zaczyna rozwijać się w stosunku do własnych czynności psychicznych •dziecko łatwiej i trwalej zapamiętuje to co je interesuje. Nie panuje w dostatecznej mierze nad swoją pamięcią i nie umie podporządkować procesów zapamiętywania i reprodukcji pewnych treści określonym zadaniom i celom	•myślenie przyczynowo-skutkowe oparte na konkretnych doświadczeniach i sytuacjach, mało uogólnione •słabo wykształcony proces analizy i syntezy •u dzieci młodszych kształtowanie i nauka myślenia odbywa się przeważnie na zasadach naśladowania wzorów myślenia dorosłych (rozumowanie wg pewnych zasad i reguł) •dzieci starsze nabywają umiejętności koncentrowania swoich myśli i świadomego kierowania nimi, pozwalającą lepiej przyswajać wiedzę i coraz lepiej orientować się w zjawiskach otaczającego świata

U dzieci starszych następuje rozwój osobowości wyrażający się m.in. w dążeniu do akceptacji i określonej pozycji w grupie rówieśniczej, rozwojem umiejętności współpracy i współdziałania z innymi.

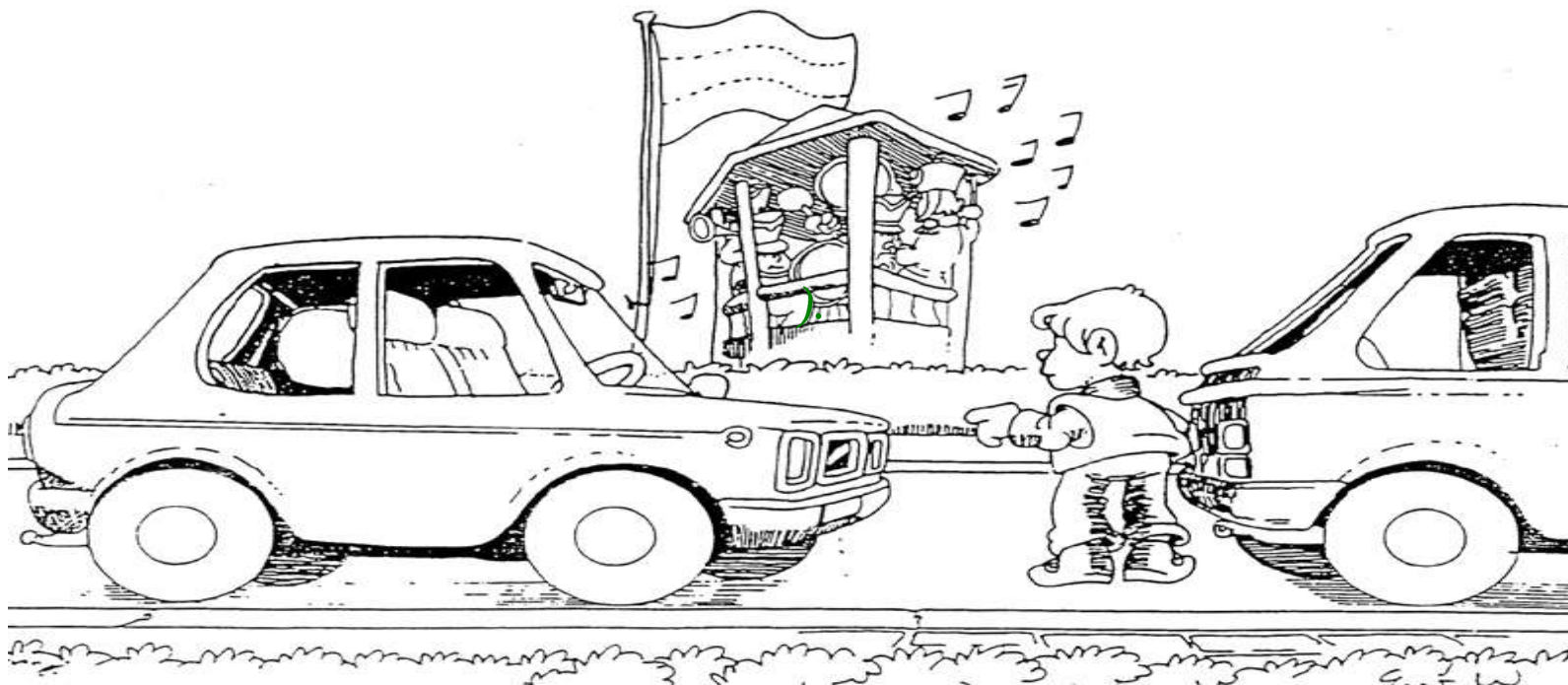

Socjalizacja dzieci w wieku przedszkolnym oraz klas I-II następuje głównie w rodzinie natomiast dla dzieci starszych coraz większą rolę odgrywa grupa rówieśnicza, szkoła i nauczyciele, organizacje społeczne.

GŁÓWNE PRZYCZYNY WYPADKÓW Z UDZIAŁEM DZIECI I DLACZEGO TAK SIĘ DZIEJE

Do osiągnięcia 10-12 lat dziecko nie jest zdolne do samodzielnego dawania sobie rady z ruchem drogowym.

**Od najmłodszych lat dziecko powinno rozumieć,
że prowadzenie pojazdu to nie tylko przyjemność
ale czynność, która wymaga rozsądku, poczucia odpowiedzialności,
szacunku dla innych ludzi.**

Najczęstsze wypadki z udziałem dzieci:

- na trasie dom-szkoła, ale nie przed samą szkołą,
 - w pobliżu domu rodzinnego,
 - w dni wolne od zajęć lekcyjnych.

Zachowania dzieci:

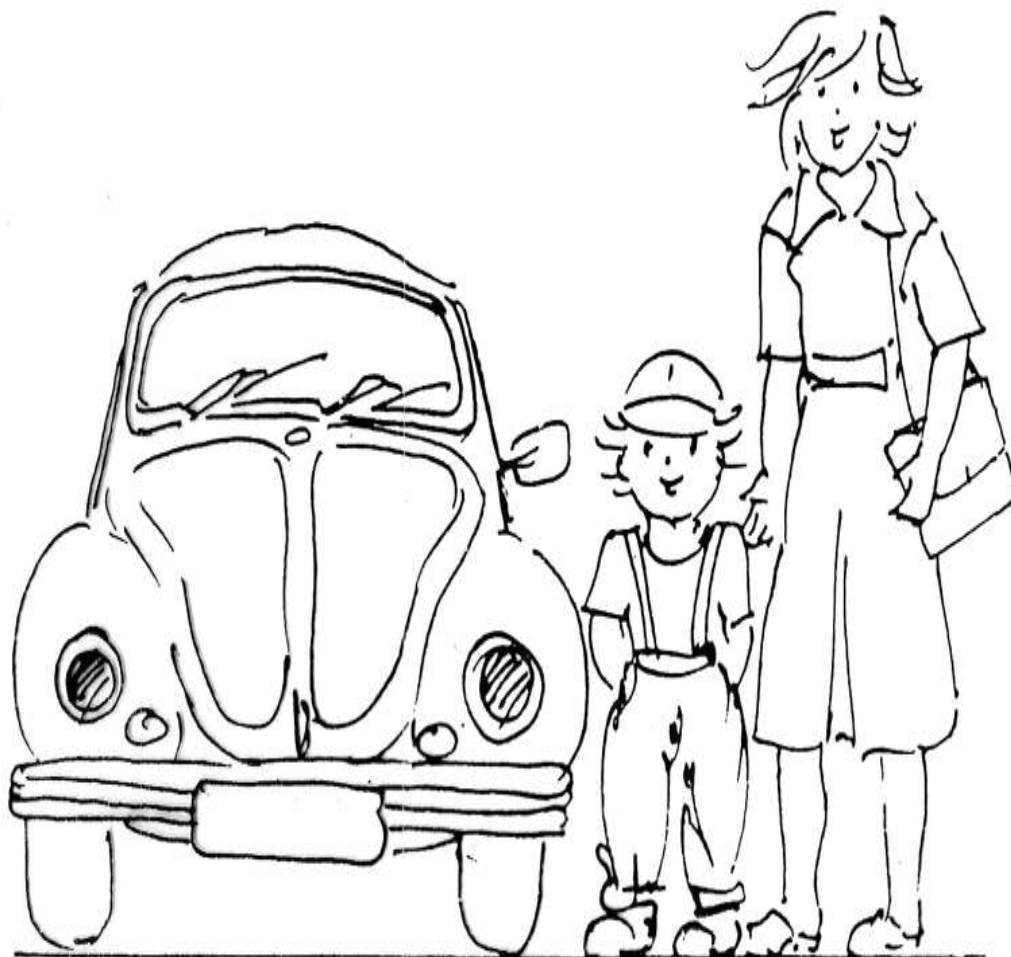
- nieostrożne wejście,
- nagłe wbiegnięcie,
- wyjście zza pojazdu,
- przebieganie jezdni,
- wejście na czerwonym świetle,
- przechodzenie w miejscach niedozwolonych.

CZY WIESZ, DLACZEGO DZIECI MAJĄ TRUDNOŚCI W RUCHU DROGOWYM?

DZIECI:

- ☐ Mają wąskie pole widzenia, jakby „klapki” na oczach.
- ☐ Są niskiego wzrostu.
- ☐ Lepiej widzą kontrastami, np. czarne na białym niż szare na niebieskim.
- ☐ Trudno im szybko określić ruch samochodów.
- ☐ Mylą wielkość samochodu z jego odległością.
- ☐ Mylą pojęcia „ja widzę” i „jestem widziany”.

Pole widzenia

dorosły - 180

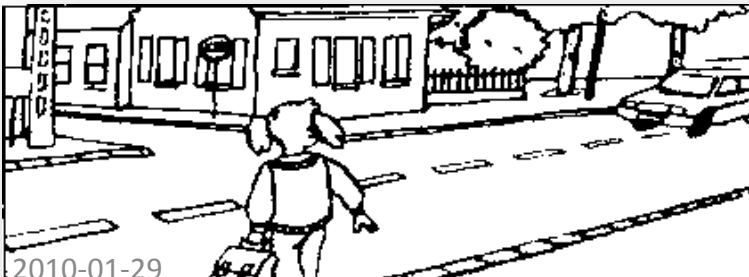

dziecko (do 8 lat) - 70

Widzenie cd.

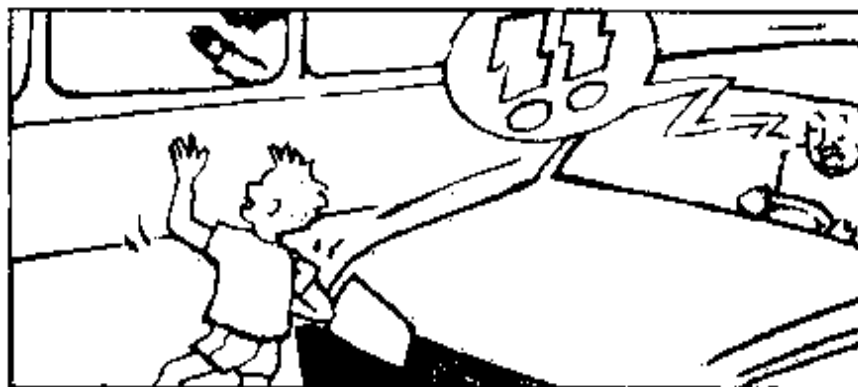
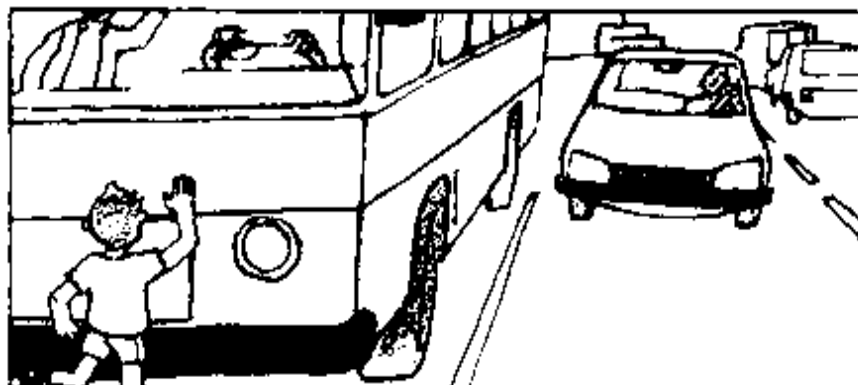
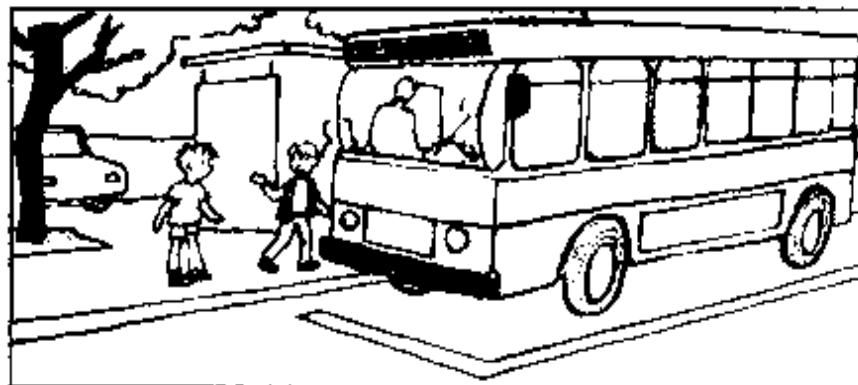
- **DZIECKO WIDZI KONTRASTAMI,**
- **POTRZEBUJE 3-4 SEKUND BY ODRÓŻNIĆ SAMOCHÓD STOJĄCY OD JADĄCEGO POWOLI,**
- **POSTRZEGA ULICĘ W SPOSÓB STATYCZNY,**
- **MYLI WIELKOŚĆ I ODLEGŁOŚĆ,**
- **MYLI „WIDZIEĆ” I „BYĆ WIDZIANYM”,**
- **NIE UŚWIADAMIA SOBIE ZŁUDZEŃ OPTYCZNYCH,**
- **POLE WIDZENIA DZIECKA MIEŚCI SIĘ NA WYSOKOŚCI OK. 1 METRA NAD ZIEMIĄ.**

Widzenie: autobus

W poniedziałek rano, o godzinie 8.10, mały Marcin nagle wbiegł na jezdnię, aby pomachać do swoich braci, którzy siedzieli w autobu-

sie od strony jezdni. Nie zauważył mercedesa jadącego wzdłuż autobusu. Kierowca samochodu dostrzegł chłopca zbyt późno i potrącił go. Marcin doznał wstrząśnienia mózgu.

Słyszenie

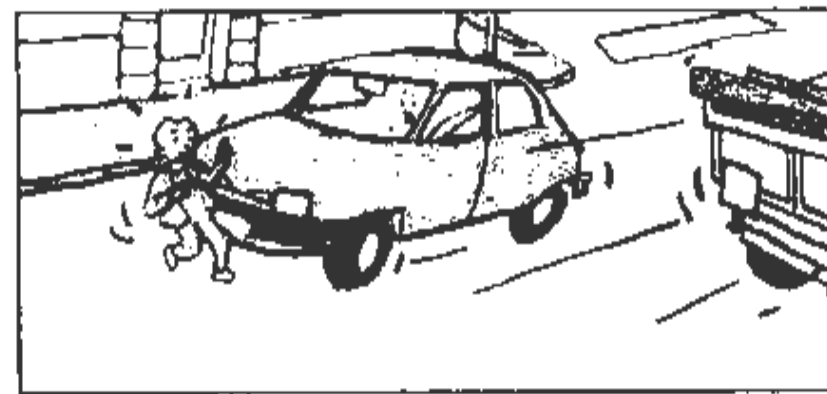
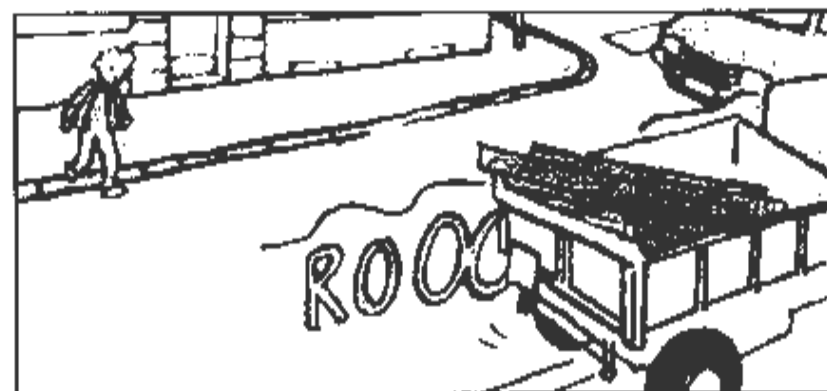
- dziecko ma dobry słuch
ale nie jest w stanie określić
dokładne źródła dźwięku,
- hałasy ulicy utrudniają
mu koncentrowanie się
na ruchu drogowym,
- reaguje tylko na jeden dźwięk
na raz, najważniejszy dla niego.

Słyszenie: cichy samochód

Gdynia: Mały Eryk cudem uszedł z życiem. We wtorek wieczorem 6-letni Eryk chciał przejść przez ulicę Świętojańską. Hałas, wywołany przez samochody jadące

z jego prawej strony, spowodował, że nie usłyszał on cichszego samochodu nadjeżdżającego z lewej strony. Chłopiec zauważył samochód, będąc już na jezdni, więc nie zdążył cofnąć się i uniknąć zderzenia.

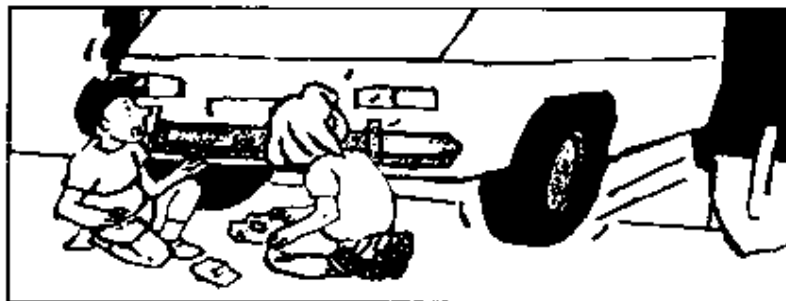
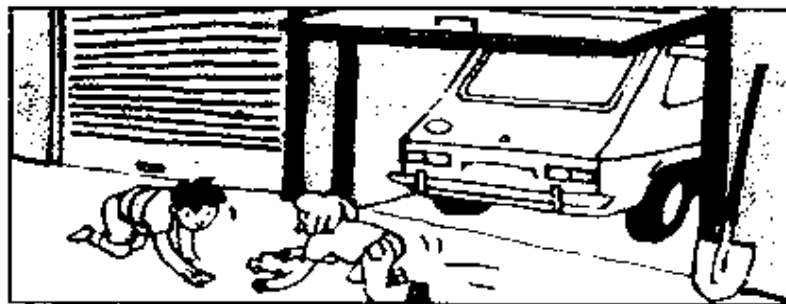

Zależność przyczynowo-skutkowa: cofanie się

- dziecko nie rozumie dobrze zależności pomiędzy przyczyną i skutkiem
- nie wie jak zmieni się sytuacja na drodze

Wczoraj po południu 5-letni Michał i 7-letnia Agnieszka bawili się na podwórku w pobliżu garażu. W czasie gdy ojciec

wyprowadzał samochód, dzieci przesunęły się pod drzwi garażu. Były zasłonięte przez tył samochodu i ojciec nie mógł ich zauważyć. Dzieci zginęły przejechane przez własnego ojca.

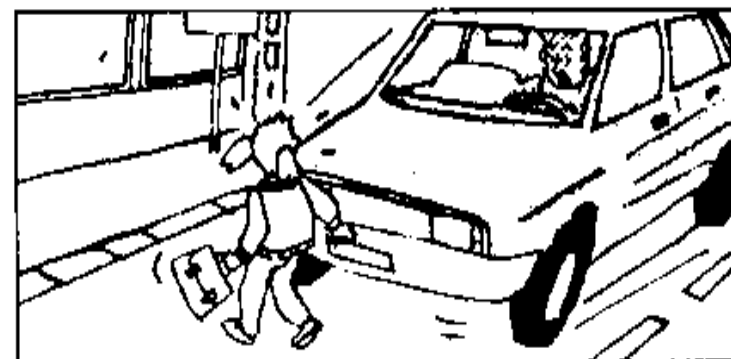

Odległość - czas - prędkość

- dziecko ma trudności z oceną odległości,
- nie ma poczucia czasu,
- nie potrafi dobrze ocenić prędkości (stosunek odległości i czasu).

Poznań: We wtorek, o godzinie 16, 7-letnia Zosia wracała sama ze szkoły. Gdy przechodziła przez ulicę Młynarską, została

potrącona przez nadjeżdżającego poloneza. Dziewczynkę odwieziono do szpitala. Wydaje się, że Zosia błędnie oceniła prędkość, z jaką zbliżał się do niej samochód.

DZIECKO MYŚLI O ZASPOKAJANIU SWOICH POTRZEB

Oto droga rodzica i nie pilnowanego dziecka

**TAK POSTĘPUJE
DZIECKO, GDY NIE
JEST TRZYMANE
ZA RĘKĘ, A MY
NIE INTERESUJEMY
SIĘ NIM PILNIE
I KONSEKWENTNIE.**

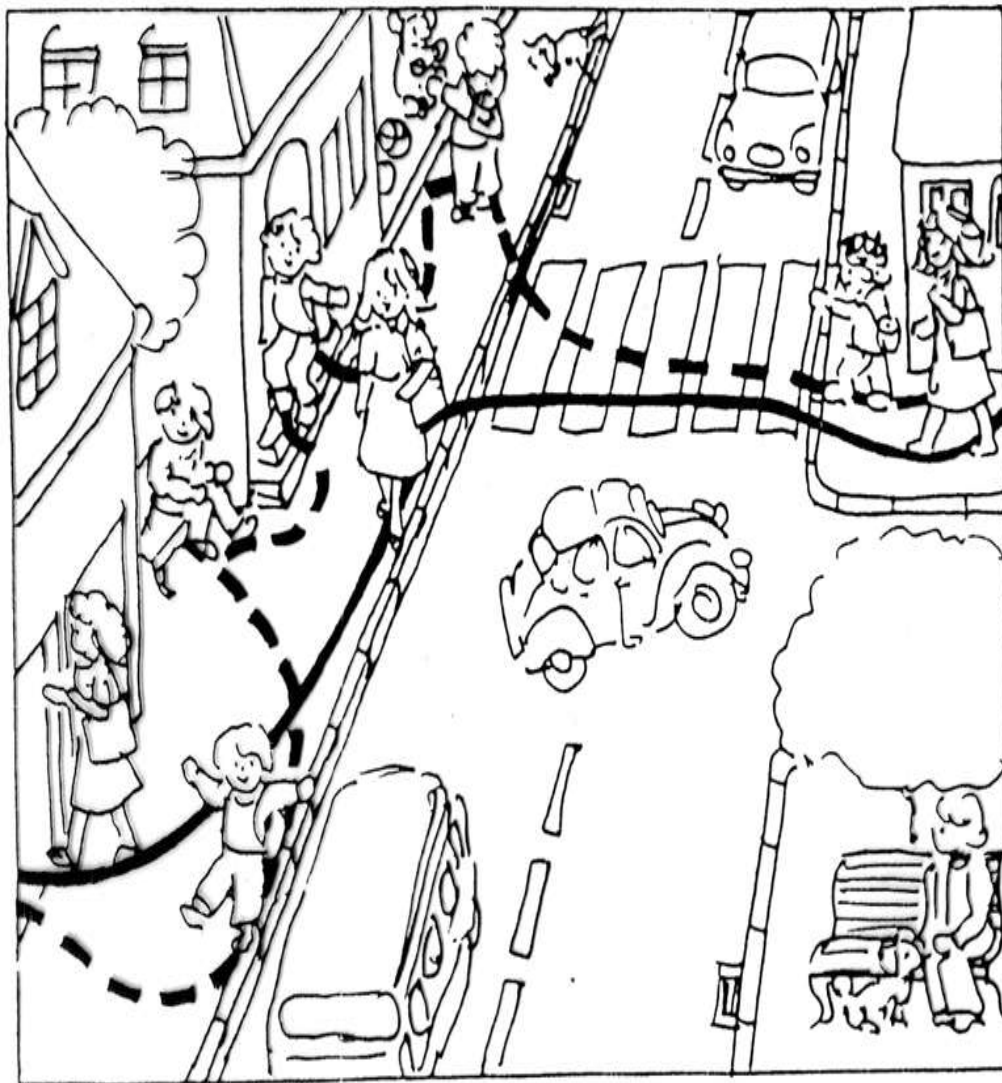
Dla dziecka to:

zabawa i przyjemność

ignorowanie zagrożenia

potrzeba ruchu

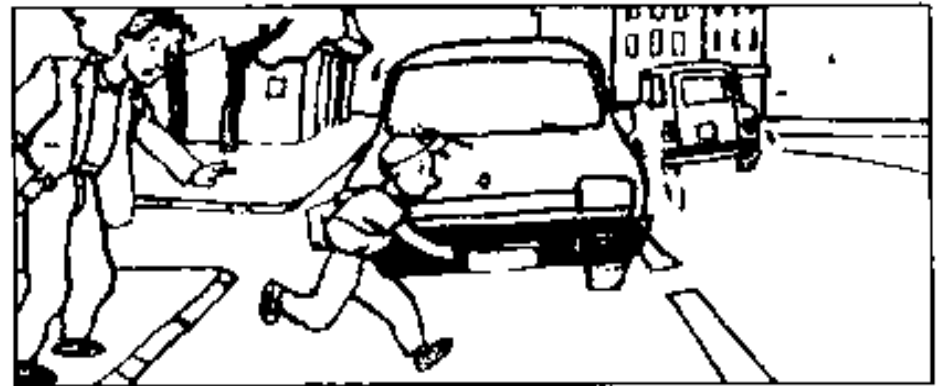
sprawdzanie się

Przykład dorosłych

Niedziela, powrót ze spaceru. Pan Zieliński i jego syn Antoś szykują się do przejścia przez jezdnię. Widząc, że

ojciec nie patrzy ani w lewo, ani w prawo, Antoś sądzi, że droga jest wolna, i wbiega sam na jezdnię; niestety, nadjeżdża właśnie samochód Renault i potraça chłopca.

ZŁE PRZYKŁADY DOROSŁYCH !!!

PRZECHODZENIE NA CZERWONYM ŚWIECIE

NIEBEZPIECZNE ZACHOWANIA „NA SKRÓTY”

PRZECHODZENIE JEZDNI W MIEJSCACH NIEDOZWOLONYCH

PRZEBIEGANIE PRZEZ JEZDNIĘ

RODZIC ODPROWADZA DZIECKO DO SZKOŁY POZA PASAMI, ROZMAWIAJĄC W TYM CZASIE PRZEZ TELEFON KOMÓRKOWY !!!

2010-01-29

DLACZEGO MUSIMY ZAWSZE DAWAĆ DZIECKU DOBRY PRZYKŁAD?

- **dzieci naśladują zachowanie dorosłych,**
- **wyciągają błędne wnioski z obserwacji dorosłych.**

Dziecko postępuje „jak dorośli” i tak jak oni:

- **przechodzi na czerwonym świetle,**
- **przebiega jezdnię w niedozwolonych miejscach,**
- **przechodzi przez jezdnię poza pasami na „skróty”**

POŻĄDANE ZACHOWANIA DOROSŁYCH SZCZEGÓLNIIE PRZY DZIECIACH

- ☐ Wyraźnie rozglądamy się, nawet „demonstracyjnie” odwracamy głowę.
- ☐ Przy każdym wyjściu z dzieckiem z domu prowadzimy naukę zachowań i jesteśmy cierpliwi w tej nauce.
- ☐ Wyjaśniamy, jak należy postępować.
- ☐ Mamy czas na rozmowy z dzieckiem
- ☐ Zachęcamy i chwalimy, gdy prawidłowo postępuje.

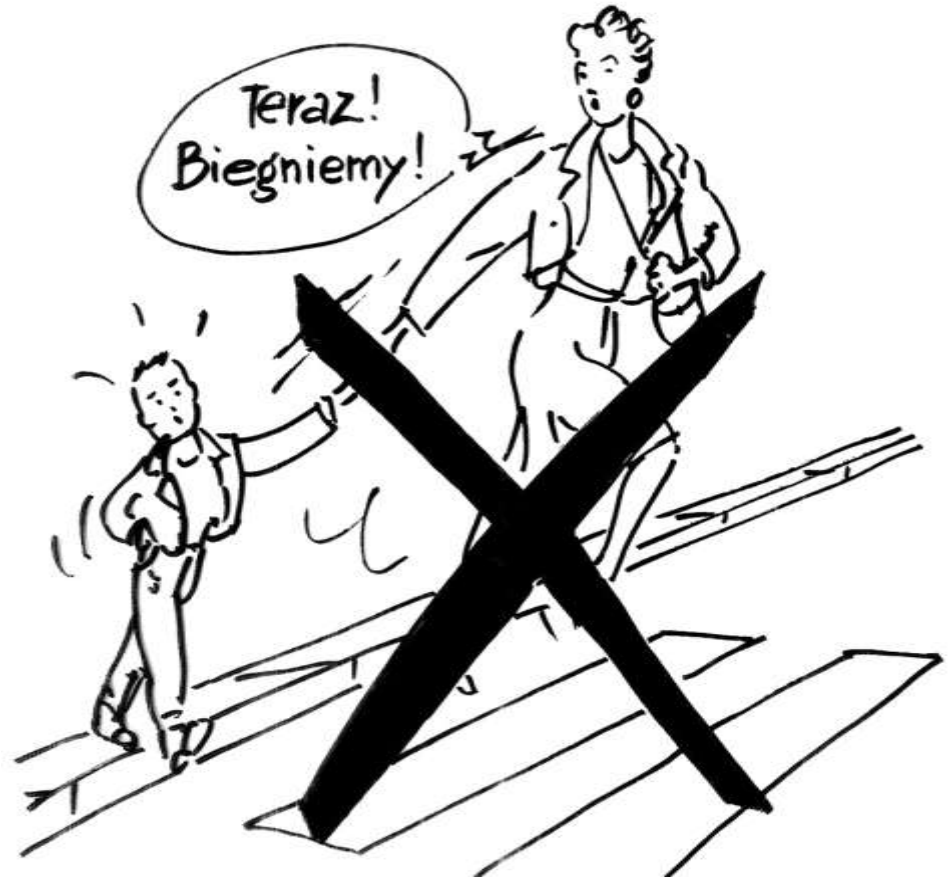
POŻĄDANE ZACHOWANIA DOROSŁYCH SZCZEGÓLNIIE PRZY DZIECIACH

☐ Nie mówimy dziecku:
„szybko przechodź”

☐ Nie robimy wymówek

☐ Nie spieszymy się

☐ Przypominamy
o „falszywym
bezpieczeństwie”

**NIE WYSTARCZY DZIECKU MÓWIĆ
„UWAŻAJ”, „BĄDŹ OSTROŻNY”**

POŻĄDANE ZACHOWANIA DOROSŁYCH SZCZEGÓLNIIE PRZY DZIECIACH

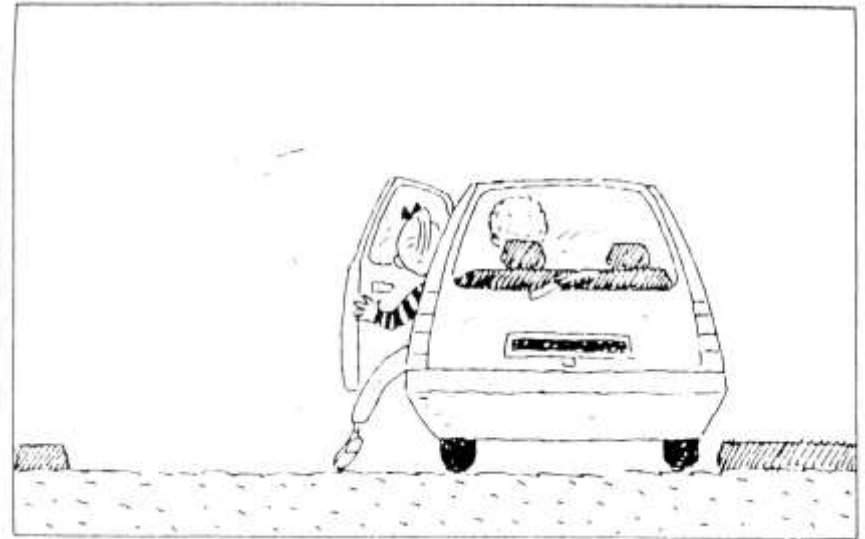
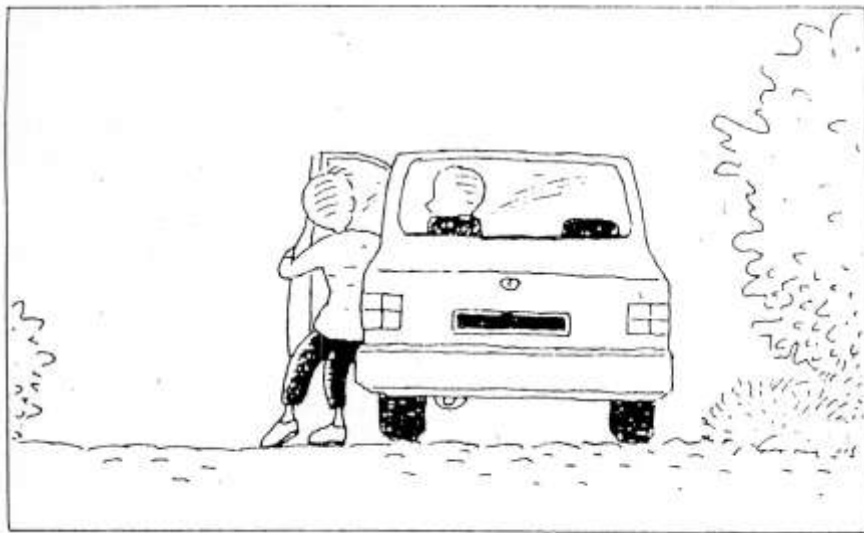
- ☐ **Ubieramy dzieci
w jasne ubrania
z elementami
odblaskowymi**
- ☐ **My też nośmy
elementy
odblaskowe**

**DZIECI W MIEŚCIE BEZ ELEMENTÓW
ODBLASKOWYCH MOGĄ BYĆ SŁABO WIDOCZNE,
A WIĘC ZAGROŻONE.**

POŻĄDANE ZACHOWANIA DOROSŁYCH SZCZEGÓLNIIE PRZY DZIECIACH

- ☐ Zawsze zapinamy pasy bezpieczeństwa w samochodzie.
- ☐ Zawsze zwracamy uwagę, jak dzieci i my sami wsiadamy i wysiadamy z pojazdów.

JAKO PASAŻEROWIE

... zawsze zapinamy pasy bezpieczeństwa...

...nie wyrzucamy żadnych przedmiotów za okno...

EDUKACJA CODZIENNA DZIECI JEST OBOWIĄZKIEM I POWINNOŚCIĄ RODZICÓW

NA ZAKOŃCZENIE

**Przykład jest najlepszym środkiem
wychowania moralnego.**

**Od rodzica – „nauczyciela” wymaga
się nienagannego zachowania w
każdej okoliczności.**

**Musi on być przedstawicielem tych
cnót, które chce kształtować
w swoich dzieciach.**

Wydział Ruchu Drogowego

KOMENDA WOJEWÓDZKA POLICJI W RZESZOWIE

2010-01-29

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ